

МЕДИА МОНИТОРИНГ

27 ЯНУАРИ 2023 г.

Член на:

Източник: [Money.bg](https://money.bg)

Заглавие: Иновация на "Аурубис" превръща отпадък в ценна суровина

Линк: <https://money.bg/innovations/inovatsiya-na-aurubis-prevrashhta-otpadak-v-tsenna-surovina.html>

Текст: Всички се ядосваме, когато видим изхвърлени сред природата боклуци, опитваме се да намаляваме пластмасите и еднократните продукти в живота си, но всъщност битовите отпадъци у нас имат не повече от 10% дял. Към 90% са тези с минерален произход - от мините и металургичната индустрия. Това са милиони тонове вторични материали, които имат голям потенциал за оползотворяване.

Именно такъв е железният силикат, който се получава при обработката на меден концентрат. Най-голямата компания по приходи у нас - "Аурубис", го сертифицира през тази седмица като строителен продукт, който не само намалява щетите за околната среда, но и подобрява качествата на материалите, с които ще се изграждат домовете, заводите и пътищата на утрешния ден.

Какво представлява той?

Железният силикат е т.нар вторичен продукт при претопяването на медни концентрати и меден скрап. Специфично за процеса, който "Аурубис" прилага у нас, е, че железният силикат е изключително фин, което го прави подходящ за суровина в строителството.

Всъщност, "подходящ" е слаба дума. "Добавянето му в строителството в бетоните и сухите строителни смеси води до подобряване на техните характеристики, които са основни за използването - при бетоните това са якостните характеристики, дълготрайните характеристики във времето спрямо въздействията от околната среда", обяснява инж. Емануела Манолова от "Аурубис". На практика чрез влагане на железен силикат се постига резултат, за който иначе са нужни минерални и химични добавки.

Не само това, но и производителите могат да бъдат спокойни, че продукцията им ще е с гарантирано качество: "Железният силикат е материал с много постоянни физични и химични характеристики. Това се дължи на постоянния ни контрол на производствения ни процес. В общия случай бетонът се произвежда от естествени добавъчни материали - пясъци, трошени камъни и чакъли, това са природни продукти, техният състав варира спрямо географското положение, спрямо морфологията на скалите, от които се добива. Няма как да бъдат с постоянни характеристики".

Как отпадъкът става ценна суровина?

Говорим за "стотици хиляди тонове" железен силикат, които се произвеждат всяка година само от "Аурубис", само в България. Какво се случваше до момента с този вторичен продукт? "В голямата си част се депонира", отговаря инж. Манолова.

Причината - дълги години железният силикат се водеше неопасен отпадък, а употребата му изискваше промяната на комплексните разрешителни на крайните производители на материали - "много дълга и тежка процедура, която отнема години".

"Това, което ние разработваме през последните години, са различните му приложения в строителството, които не са само в циментовото производство - да бъде напълно оползотворен и така да се спре депонирането", посочва инж. Манолова, като тя е категорична: "Това е иновация за строителния сектор, тъй като такъв материал не присъства в строителните стандарти".

От началото на 2022г материалът се използва и в керамичното производство за направята на тухли, където предимствата му са значителни - от увеличени механични и звукоизолационни показатели до екологични - с намалена температура на изпичане в пещите.

След като получи CE маркировка от Центъра за изпитване и европейска сертификация и премина одит на системата за производствен контрол, железният силикат вече ще може да се използва като добавъчен материал при производството на бетон, бетонови изделия и строителни разтвори.

Как помага на природата?

В официалната информация от "Аурубис" посочват, че употребата на железния силикат "спомога за намаляване на въглеродния отпечатък и устойчивото оползотворяване на материали от индустриален произход". Какво обаче значи това, ако трябва да го обясним с по-прости думи?

От една страна е "безспорен екологичният факт, че е много по-устойчиво нещо да се оползотвори, вместо да се депонира", отговаря инж. Манолова.

Тя отбелязва и че железният силикат така или иначе се произвежда - такъв е процесът при производството на мед: "В крайна сметка е много по-добре да не разрушаваме планините си, след като депонираме в същия момент огромни количества материали".

Има ли интерес?

Успешната сертификация е резултат от процедура, която не е лека и не е лишена от предизвикателства, признават от компанията. По думите на инж. Емануела Манолова в началото е било трудно даже да се намери подходяща лаборатория, която да се запознае с материала и да се убеди в свойствата му.

"След сертифицирането идва голямото убеждаване на крайните клиенти, защото те са свикнали да работят със стандартни материали с естествен произход. Има натрупани негативи и само заради това, че материалът е с индустриален произход - това се случваше и с други материали, които в момента претърпяват огромен бум", посочва тя.

В последните месеци има все по-силен интерес от бизнеса: "Бих казала, че по-малките производители са по-склонни да пробват алтернативни материали. Големите компании имат почти постоянен процес и е по-трудно да спрат производството, за да направят експерименти в индустриални условия. Строителният бранш и специално бетоновото производство са сектор, в който като цяло много трудно влизат иновации".

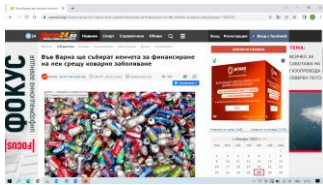
По думите ѝ е важно на равнище държава и на равнище ЕС да се работи по подходящи регулации за влагането на вторични продукти и за включването им в строителните стандарти. Когато това се случи, бизнесът сам ще започне да търси решения, смята тя.

Звучи като ситуация, в която всички са победители - по-малко замърсяване от депониран отпадък в природата и по-здрави сгради в градовете ни.

Източник: [Varna24.bg](https://www.varna24.bg)

Заглавие: Във Варна ще събират кенчета за финансиране на лек срещу коварно заболяване

Линк: <https://www.varna24.bg/novini/varna/Vuv-Varna-shte-subirat-kencheta-za-finansirane-na-lek-sresh-tu-kovarno-zabolyavane-1544723>

Текст: Независимо дали са ни притиснали финансови, икономически, политически и прочие кризи, то българинът се обединява около благотворителни каузи, свързани с живота и здравето на децата.

Този път специална кампания ще набира средства за разработване от екип специалисти от Югозападния медицински център на Тексаския университет на генна терапия за ATP6 Leigh синдром.

Тя ще се проведе в двора на Техническия университет във Варна, пред Електротехнически факултет, от 10 до 16 часа на 12-ти март, научи репортер на Varna24.bg.

Кампанията се казва "Кенерджи за Рали" и цели събирането на алуминиеви кенчета. Те ще бъдат предадени за рециклиране, а набраните средствата ще бъдат дарени на фондация The Rare Village Foundation, която финансира научния проект за разработване на генна терапия за ATP6 Leigh синдром.

Кампанията е кръстена на 5-годишната Рали, която води невероятно тежка битка със синдром на Leigh - митохондриално заболяване, при което очакванията за живот са от 3 до 5 години.

"Животът ѝ е надпревара с времето. Всеки ден с храната си Рали приема над 20 вида хранителни добавки - витамини, антиоксиданти и ензими, които са ужасно кисели, люти и горчиви. Те са жизненоважни за нея, като въздуха. Благодарение на тях тя печели малко време, с надежда да дочака разработването на лек. Мечтите изглеждат все по-постижими. Екип от американски учени, на база вече съществуващия им опит, стартират разработването на генна заместителна терапия за конкретната мутация на Рали и всички останали деца по света, които също я носят. За успешно реализиране на проекта е необходимо осигуряването на финансиране от 0 000", пишат организаторите на благотворителната инициатива.

Синдромът на Leigh, резултат от мутация в гена MT-ATP6, е тежко невродегенеративно заболяване, което обикновено се проявява по време на ранна детска възраст и предлага особено мрачна прогноза. Състоянието се характеризира с прогресивна загуба на умствени и двигателни способности (психомоторна регресия), което в крайна сметка води до зрителни, бъбречни, сърдечни и респираторни усложнения, обикновено водещи до смърт след няколко години.

"През март 2021 г. ние, семействата на деца с този синдром, причинен от митохондриална мутация в гена ATP6, се срещнахме с невероятните учени от Югозападния медицински център на Тексаския университет – екипът на д-р Стивън Грей. Те ни представиха своята научна концепция за разработване на лек за нашите деца!

Нещо, което почти се беше изпарило от мечтите ни!

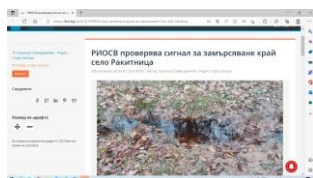
Очакваният бюджет на проекта е 600 000 долара за период от три години. Той ще бъде финансиран чрез дарителски кампании за фондация Rare Village. Ние – родителите на деца с АТР6 мутации – имаме отговорността да организираме кампании за набиране на средства за проекта. Фондацията Rare Village ще разпредели тези средства на изследователския екип", заявяват още инициаторите на кампанията.

Повече за инициативата, както и за организаторите и набраните до момента средства, може да научите ТУК

[Източник: БНР](#)

Заглавие: РИОСВ проверява сигнал за замърсяване край село Ракитница

Линк: <https://bnr.bg/post/101769392/riosv-proverava-signal-za-zamarsavane-krai-selo-rakitnica>

Текст: Регионалната екоинспекция в Стара Загора проверява сигнал за замърсяване на гората край Ракитница от депото за отпадъци край старозагорското село. Това съобщи директорът на РИОСВ Диана Искрева в отговор на твърдение на жители на селото, че след обилните валежи през почивните дни е изтекло голямо количество инфилтрат. Един от тях – Мирослав Мицов разказа какво е видял.

"От западната ограда има малка горичка и там от самото депо се отича мръсна кална вода. Тя е с цвят на йод и образува големи локви в продължение на близо един километър."

Управителят на депото Николина Колева отказа коментар.

От РИОСВ обещаха официална информация по случая, която все още не сме получили.

Ресорният заместник-кмет Радостин Танев увери, че няма опасност за живота и здравето на хората в Ракитница, не съществува и опасност от замърсяване на почви и води заради изтичането на инфилтрата. За Радио Стара Загора той съобщи, че на място е извършена съвместна проверка от общинския отдел „Екология“ и експерти от Регионалната екоинспекция.

От Радио Стара Загора ще ви информираме за становището на екоинспекцията по проверката, щом бъде получено. Междувременно е направено и запитване до Министерството на околната среда и водите за извършената на място проверка и резултатите от нея.